

15_16 HAZİRAN
DEVRİMCİ
PROLETARYANIN
MÜCADELESİNDE
YAŞIYOR

DEVRİMCİ KURTULUŞ
yayınları

DEVİRİMCİ KURTULUŞ YAYINLARI
Haziran, 1978
İstanbul

Sorumlu Yönetmen
Bayram Kazaklı

YÖNETİM YERİ:
Ordu Caddesi,
Harıkzadeler Sokak
İhsan İşhanı No: 50 / 407
Laleli - İstanbul

BASKI : ASAL OFSET

15-16 HAZİRAN
DEVİRİMCİ PROLETARYANIN
MÜCADELESİNDE YAŞIYOR

1965 lere gelinceye kadar Türkiye'deki sol hareket'in revizyonist önderliği sınıflar mücadelesinin keskinleşmesinden sürekli korkmuş ve hakim sınıflara teslimiyeti oluşturan bir politikayı savunmuştur.

Nicel bakımdan cılız olan proletarya ise, icazetli sosyalizmin etkisiyle, ihtilalci geleneklerden yoksun olagelmıştır... Ancak 1965-1970 yıllarına gelindiğinde, revizyonizmin bataklığı içinde, bilimsel sosyalizmi yavaş yavaş kavrayıp sosyal pratikte de ilk adımlarını atan, pırıl pırıl bir hareketin, proleter devrimci hareketin ilk kıpırdanışları, ilk adımları gözlemlenebiliyordu. Doğru dürüst bir sendika önderine sahip olmayan proletaryaya dışardan politik bilinç verme çabaları ilk olarak sosyal pratikte devrimci kitle çizgisini kavramaya başlayan, Dev-Genç militanlarının katıldıkları grevlerde görülüyordu .

Her ülkede sosyalist hareketle işçi hareketleri ayrı ayrı gelişir ve sınıflar mücadelesinin belli bir evresinde birleşerek hakim sınıflar için büyük bir korku kaynağı olurlar. bütün ülkelerde devrimci proletarya, kendi sağındaki güçlerden medet ummadan, nihai hedefi sınıfsız-sömürsüz yeni bir dünyayı yaratmak için, hayatın her alanında, ekonomik-ideolojik-politik, mücadele eder. Proletaryanın iktidara yönelik politik mücadelesine bağlı olarak hayat şartlarını düzeltmek, demokratik mevziler kazanmak, olanları korumak için verdiği ekonomik-demokratik ve burjuva ideolojisi ve soldaki uzantılarıyla ideolojik mücadalasında özgücüne güvenme ilkesi proletaryanın bağımsız tavrının temelini teşkil eder.

Dengesiz yapısıyla, emperyalist-kapitalist sistemdeki her bunalımı daha şiddetli bir şekilde burada yaşayan ülke ekonomisi, 1970'lerde büyük bir kriz içine girmişti. Yine bu dönemde, sosyal muhalefetin başını çekmeye başlayan marksim-leninizmin genç öğrencilerinin devrimci halk kitleleriyle kaynaşmaya başlaması hakim sınıfları tedirgin ediyordu. Genellikle ekonomik taleplerle gelişen grevler,

demokratik talepleri içeren toplumun çeşitli kesimlerinin mücadelesi ve devrimcilerin siyasi tavırları onlar için büyük bir tehlike teşkil ediyordu. DİSK'te örgütlenmiş 100 bini aşkın işçinin sendikal hareketini daha gelişmeden boğmak ve eşyanın tabiatına uygun olarak ilk adımları görülen marksist-leninistlerle proletarya hareketinin birleşmesini de daha doğmadan boğmak için hakim sınıflar hareketine geçtiler. Mevcut 274 ve 275 sayılı kanunlardaki yapılacak değişikliklerle her işkolunda "tek sendika" oluşturulacak böylece nicelik açısından zayıf olan DİSK sendikalarını kapatacaklardı. Bugün kendisine "işçi babası" "halkçı" yaftalarını yapıştıran işçilerin-köylülerin gerçek dostları devrimcileri ise "hayalci", "aşırı" diye karalayan Bülent Ecevit ve CHP yönetimi ise işçiler aleyhine bir kanun tasarısı hazırlıyorlar, sonra AP'ninki ile birleştirip, "halkçı" Bülent Ecevit'in ve diğerlerinin imzasıyla da meclise sunuyorlardı.

"İşçi sınıfına politik bilinç verilmesi çabalarından umacıdan korkar gibi kaçan, ekonomizmi tek eylem olarak seçen DİSK'li işçi simsarları 274 ve 275 sayılı kanunlarla rahat koltuklarından olacaklarını, bütün imkanlarını kendilerinden daha berbat

Amerikancı satılık Türk-İş'e kaptıracaklarını anlayınca, işçi sınıfına hareket işaretini çakıverdiler. Artan ekonomik baskılar, hayat koşullarının zorluğu karşısında yaşayamaz hale gelen işçiler, kavgaya dünden hazırıldılar Kendiliğinden ortaya çıkan doğal liderlerinin öncülüğünde fabrikalardan sokaklara bir sel gibi akan politik bilinçten yoksun DİSK'li ve Türk-İş'e bağlı bir kısım işçiler...(I) "15 Haziran sabahı OTOSAN ve SINGER fabrikalarından başlamak üzere" SAVAŞ BAŞLADI-YAŞASIN İŞÇİ SINIFI-ZİNCİRLERİMİZDEN BAŞKA KAYBEDECEK BİRŞEYİMİZ YOK-TÜM GERİCİLER VE FAŞİZM KAHROLSUN sloganlarıyla yürüyüşe geçtiler. Çeşitli yönlerden ilerleyen işçiler yürüyüş kolu boyunca diğer fabrikalardaki işçileri de eyleme çağırıyorlardı. Bu yüzden Maltepe'deki Tekel Fabrikasında bir çatışma çıktı. Kartal Kavşağında ise bir askeri birlik ve üç tank işçilerin önüne barikat kurdular, işçiler barikatı aşarak yürüyüşe devam ettiler. Başbakan Demirel'in kardeşi Hacı Ali Demirel'in de ortak olduğu Soğanlı'daki HAYMAK Fabrikasında çatışma çıktı ve fabrikanın bürosu tahrip edildi. İşçiler, "Biz arkadaşlarımızı yürüyüşe çağırarak için gittik, fakat işveren karşımıza eli silahlı fedailerini çıkardı." diye olayı yorumluyorlardı. Diğer yakada ise Silah-

tarafa ve Alibeyköy'den yürüyen işçiler Demir-Döküm'lü dört işçinin gözaltına alınmasına karşı karakolu sardılar ve arkadaşlarını geri aldılar. Akşam olunca, harekete yarın devam etmek kaydıyla, işçiler dağıldılar. 16 Haziran'da ise Levent'ten, Kavel'lilerle birlikte, yürüyen işçi kolu yolunu kesen toplum polisi ile çatıştı. Polisin özellikle önde yürüyen kadınları coplaması işçilerin galeyana gelmesine yetti... Taş, sopa, demir çubuklarla çatışan işçilerin karşısında toplum polisi tutunamadı, kaçmaya başladı. Öteki yakada ise yine bir evvelki günkü güzergahta yürüyen işçiler AP binasını ve kaymakamlığı yaktılar. Harekete set çekilmeye çalışılması, çatışmaların büyümesine ve yaygınlaşmasına neden oldu. İki günlük harekette dört işçi öldü ve birçoğu da yaralandı. "Bir an silkinen devi ne polis kurşunları ne de korku salmak ve gerektiğinde kullanılmak için sokaklara dizilen tanklar durdurabildi Bu sefer de, harekete getirdikleri devin dehşetine kapılan ekonomistler, köşe bucağın saklanmaya, radyodan ve gazetelerden yayınladıkları mesajlarla devi teskin etmeye, hareketi durdurmaya çalıştılar. Öncü marksist-leninist kadrodan yoksun, politik bilinci hemen

hemen sıfır olan işçi sınıfının hareketi, hakim sınıfların çok daha büyük zor metodlarına başvurmalarına meydan kalmadan ekonomistlerin ihanetleri, provokasyonları sonucu iki gün içinde pasifize edildi. Buna rağmen, İstanbul ve İzmir bölgelerinde çeşitli fabrikalarda işçilerin giriştikleri pasif direniş hareketleri durdurulamadı. Devrimci gençler, bu hareketler boyunca işçilerle omuz omuza dövüştüler. Onlarla birlikte hapisanelere girdiler ve örfi idare mahkemelerinin karşısına çıktılar. (2) Sıkı yönetim boyunca bazı fabrikalarda direnişler sürdü. Patronlar ise 5 binden fazla işçiyi işten attılar...

İşçileri satan DİSK'li işçi sim-sarları gazeteler ve radyoda hareketi durdurmak için demeç üstüne demeç verip duruyorlardı. "İşçi sınıfının yititlerinden" Kemal Türkler: "...Ne varki, bizim aramızda çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıklara bürünerek girebilir. Hatta daha kötüsü gözbebeğimiz olan şerefli Türk Ordusu'nun bir mensubuna kötü maksatlarla taş atabilir, tahrik yapabilirler. DİSK Genel Başkanı olarak sizi uyarıyorum." "Ve kesinlikle tahripkar olayları tasvip etmediğimizi bildirdik. Ayrıca işçilere de radyoda bir uyarma yaparak kötü cereyanlara alet olmalarını söyledik." diye açıklamalar

yapıyordu. İşçiler bu hareket sırasında ağzı kalabalık sendika ağalarının "kendilerinden" olmadığını görüyorlardı.

Yine işçi sınıfının yeminli düşmanları oportünistler hakim sınıfların yanında yer almak için birbirleriyle 15-16 Haziran 1970'te de yarıştılar. Bir yandan TİP hakim sınıflara "soğukkanlılık", devrimcilere de "uslu durun faşizm gelir" nasihatı verirken, öte yandan Mihri Belli ise "işçiyle-ordunun karşı karşıya getirilmek istendiği" fetvalarını veriyordu. Sınıflar mücadelesinin kesinleştiği dönemlerde, proleterya adına konuştuklarını söyleyen oportünistler onu arkadan hançerlemekten hiç çekinmezler...

"Deney öğretir. Son zamanlara kadar öylesine tartışılabilir durumda olan sorunları en iyi çözen gerçek mücadeledir." (3) Gerçektende lenin'in bu sözlerini 15-16 Haziran hareketi çok iyi ortaya koymuştur. İşçiler bir "sınıf" olduklarını görürlerken, devrimciler de halk kitlelerinin gücünü ve atılğanlığını gördüler. Genel olarak 15-16 Haziran hareketinden devrimci proleteryanın çıkardığı dersleri şu şekilde maddeleştirebiliriz:

- Tarihin mahküm ettiği bütün sınıflar gibi, ülkemizdeki hakim sınıflar da kitlelerin ekonomik-demokratik

talepleri doğrultusunda sendikalarda dahi örgütlenmelerinden korkmaktadır. Bu korku burjuvazinin, "kendi mezar kazıcısı", proleteriyadan yüzyıllara dayanan korkusudur...

- Emperyalizmin yeni -sömürgeci yöntemlerinin ve parlamenter faşizmin "en akıllı" savunucusu ve uygulayıcısı CHP yönetici kliği ve başkanı "halkçı" Ecevit'in işçi düşmanı çirkin yüzü 15-16 Haziran 1970 öncesi, verdikleri kararın tasarısıyla, tam anlamıyla ortaya çıkmıştır.

- "Kendiliğinden sınıf olan Türkiye Proleteriyası bu harekette kendi gücünü görüp, deneyerek bilince çıkarttı ve "kendiliğinden" sınıf olmaktan "kendisi için" sınıf olmak yolunda büyük bir adım attı. Özgücüne güven, bundan sonraki sınıfsal çatışmalardaki proleter kararlılık için iyi bir gelenek bırakmıştır.

- Amerikan tipi sendikaların oluşturduğu Türk-İş'e karşı DİSK'li işçi simsarları kendi dertlerinin kol-tuk derdi olduğunu, sınıfsal mücadelele, proleteriyayla hiçbir ilişkilerinin olmadığını ortaya koymuşlardır.

- Emperyalizmin sol hareket içindeki 5. kolu oportünistlerde demegle-riyle proleteriyayı, "uyanık dev", sakinleştirmeye, yeniden uyutmaya çalıştılar.

- Ve yine Türkiye Proleteriyası bu eylemde "gerçek dostlarını" da tanıdı. Öncü işçilerin yanında Dev-Genç

- Ve yine Türkiye Proleteriyası bu eylemde "gerçek dostlarını" da tanıdı. Öncü işçilerin yanında Dev-Genç'li (Bugünkü pasifist yönetici kliğe sahip yeni Dev-Genç'le karıştırmamak gerekir.) militanlar kısmen harekete önderlik etmeye çalıştılar. Kurşunlandılar, coplandılar, hapsedildiler ama yine de son ana kadar proleteriyayla beraber oldular... Proleteriya kendisi için, kendisiyle beraber ilerleme atılan marksizm-leninizmin genç öğrencilerini burada daha bir yakından tanımıştır.

- Yüzyıllardan beri proleteriyaya hiçbir hak istenerek verilmemiştir, bütün haklar, proleteriya tarafından kendi bileğinin hakkıyla alınmıştır. Örneğin bugün belli demokratik hakların olduğu İngiltere ve Fransa'da bundan 200'e yakın yıl önce kan pahasına mücadeleler verilmiştir. Ve burjuvazi, bundan 200'e yakın yıl önce de, sendikaları yasaklamaya kalkışmakta ancak proleteryanın ihtilalci birliği karşısında geri adımlar atmak zorunda kalmaktaydı. Marx bu durumu şöyle tespit ediyor: "Görüyoruz ki, İngiliz Parlamentosu, sendikalar ve grevlere karşı yasalardan

kendi isteği dışında ve yığınların baskısı altında vazgeçmek zorunda kalmıştır , o da 500 yıl süreyle işçilere karşı kapitalistlerin birliğini hayasız bir bencillikle temsil ettikten sonra.

Devrimin henüz ilk patlamaları duyuluyordu ki , fransız burjuvazisi daha yeni elde ettikleri birlik kurma hakkını işçilerin elinden almaya kalkıştı.14 Haziran 1791 tarihli bir kararla İşçi Birlikleri "özgürlüğe ve İnsan Hakları Bildirgesi'ne karşı girişimler" olarak ilan edildi...(4) Evet! Türkiye'de de proletarya sendikal haklarını bütün eksiklikleriyle de olsa mücadelesiyle korudu.Sendikal haklarını korumak için kanını akıttı ve sonunda "tek sendika" kanunu hayata geçirilemedi.

- 15-16 Haziran hareketinde göze çarpan en önemli konu ise proletaryanın örgütsüzlüğüydü.Hareket hain ekonomistler tarafından ikinci günün sonunda pasifize edilebilmişti.

Türkiye Proletaryası ve devrimci hareket 1965-70 yılları arasında çeşitli deneyimlerden geçerek 1970 sonlarına geldiler.1970 sonlarında proletarya özörgütüne kavuştu. 1970-72 yılları arasında,büyük kayıplara rağmen proleter devrimci çizgi sosyal pratikte kendini ispatladı.1972 Kızıldere'den sonra ise doğru devrimci çizgi adına yapılan bütün saptır-

malara rağmen,devrimci hareket Mahir Çayan'ın çizdiği yolda yükselmektedir.

İçinde yaşadığımız ülkede yine emperyalizmin uzantısı oligarşik diktatörlük halkın kanını emmekte, yine yoksul kürt köylüleri kurşunlanmakta, yine işçilere baskılar sürdürülmekte yine sendika ağaları,oportünistler işçileri kandırmaya çalışmakta ve yine 1970'lerde devrimci sendikaları kapatmaya çalışan CHP yönetimi ve başkanı Bülent Ecevit kendisine "umut"(!)"halkçı"(!) süsü verebilmektedir...O öylesine bir umuttur ki, üç ay gibi kısa bir zamanda nerede ise hayatın yüzde yüze yakın pahalılandığını, paranın yüzde kırka yakın değer kaybettiğini unutarak, üç yıl gibi bir zaman için işçilerin yüzde yüz zam istemesini çok olumsuz birşey olarak değerlendiriyor.İşçileri yaramaz bir çocukmuş gibi azarlamaya kalkıyor. Tam biz memleketi kurtaracaktık,ah ! siz sendikalar,işçiler yok musunuz , bırakmıyorsunuz ki herşeyi düzeltelim, anlamına gelen sözler söyleyebilmekte ve işçi düşmanı icraatta bulunabilmektedir. En son Batman Petrol İşletmelerindeki grevde de hem kamuoyunu hemde işçileri kandırmaya çalışıyorlar. Bay halkçı(!)ya göre birkaç bin işçi milli servetin yüzdebirine yakın kısmını istiyormuş, kendileri bu kadar bir miktarı kredi olarak alabilmek için kapı

kapı dolaşıp rencide(!) oluyorlarmış, çok terliyorlarmış, ayıpmış, vatânse - verliğe sığmazmış, Hem de tam o sırada petrolü millileştireceklermiş(!) Bay Bülent Ecevit'e şunları soruyoruz: Bir avuç azınlık (birkaç yüz kişi) milli servetin yarısından fazlasını mideye indiriyor. Neredesiniz? Siz bankalar - daki döviz yokluğundan yakının; Sirke - ci'de döviz tacirleri milyonlarca mark, dolar alıp satıyor. Neredesiniz? Kredi için bütün dünyaya yalvarmanıza gerek yok, bizim kendi bankerlerimize, kara - borsacılarımıza başvurun, biraz da on - ların vatanseverliğine sığının(!) Hem rencide olmadan, hem de terlemeden ne kadar çok kredi bulabiliceğinizi göre - ceksiniz. Ama sizlerin eli oraya kadar uzanamaz. Sizlerin eli fakirin cebine girmeye alışmıştır. Başka ceplere uza - nırsanız size gereken dersi verirler.. Tam petrolün millileşeceği (!) sırada işçilerin grev yapması masalına gelin - ce; önce şunu söyleyelim "hafıza-i be - şer nisyan ile maluldür." toplu söz - leşme görüşmelerinin taa MC döneminden - beri sürdüğünü halkçı(!) hükümetini - zin ise birkaç kez grevi ertelediğini unutanlar olsa bile işçiler unutmadı. Üstüne üstlük petrol ve kimya işkolun - da kar oranının yüzde beşüz, altıyüz hatta bin olduğunu da bu duruma ekler sek, kimin fedekarlık yapması gerekti - ği de böylece ortaya çıkar. Maskesi düşen bay Bülent Ecevit'in ve onun gi - hilerin, işçilerin-köylülerin mücade - lesi karşısında gerçek yüzleri daha da

açığa çıkacaktır. Bundan kimsenin kuş - kusu olmasın. Çünkü bütün bu riyakar - lıklara karşı, madalyonun ters yüzünde devrimci proleterya önderliğinde ayağa - kalkan halk, yoksul kürt köylüleri, devrimci gençler vardır. Yine proleter - yanın bağımsız siyaseti doğrultusunda mücadele eden proleter devrimciler, 15-16 Haziran 1970'lerde olduğu gibi, işçilerle her türlü açığı, güç şartla - rı paylaşmakta ve zafere er veya geç varılacağına bilincinde olarak savaşı sürdürmektedirler.

15-16 HAZİRAN DEVRİMCİ PROLETARYANIN
MÜCADELESİNDE YAŞIYOR!

ZAFER DEVRİMCİ PROLETARYA ÖNDERLİĞİNDE
AYAĞA KALKAN EMEKÇİ HALK KİTLELERİNİN -
DİR!

DİPNOTLAR

- (1) 1965-1971 Türkiye'de Devrimci Mü - cadele ve Dev-Genç.
- (2) 1965-1971 Türkiye'de Devrimci Mü - cadele ve Dev-Genç.
- (3) V.İ.Lenin, Collected Works Cilt 18 "Sendikalar Üzerine" den.
- (4) K.Marx, Kapital cilt I

Onlar ki toprakta
Karıncı, suda balık
Havada kuş kadar çokturlar,
Korkak, cesur, cahil, hakim
Ve çocukturlar
Ve Kahreden
Yaratan ki onlardır,
Destanımızda yalnız onların
Maceraları vardır...

Demir
Kömür ve şeker
Ve kırmızı bakır ve mensucat
Ve sevda ve zulüm ve hayat
Ve bilcümle sanayi kollarının
Ve gökyüzü ve sahra
Ve mavi okyanus
Ve kederli nehir yollarının
Sürülmüş toprağın
Ve şehirlerin bahtı
Bir şafak vakti,
Karanlığın kenarından
Onlar
Ağır ellerini
Toprağa basıp
Doğruldukları zaman

Nazım Hikmet